

Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci

Kolegij: Fizika za farmaceute

Voditelj: izv. prof. dr. sc. Nataša Erceg

Katedra: Katedra za edukacijsku fiziku Fakulteta za fiziku Sveučilišta u Rijeci

Studij: Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij Farmacija

Godina studija: 1. godina

Akadska godina: 2022./2023.

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN (INP)

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Kolegij Fizika za farmaceute održava se u prvom semestru prve godine Integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija Farmacija kroz 30 sati predavanja, 30 sati vježbi i 15 sati seminara. Predavanja, vježbe i seminari održavat će se prema INP-u u predavaonicama i praktikumu na Fakultetu za Fiziku Sveučilišta u Rijeci smještenom na Trsatskom Kampusu. Kolegij je koncipiran tako da student tijekom predavanja bude upoznat s temeljnim fizikalnim znanjima primjenjivim u području farmacije. U sklopu predavanja izvode se demonstracijski pokusi i koriste multimedijски sadržaji. Studenti su obvezni prisustvovati predavanjima kako je propisano Bolonjskom konvencijom. Na seminarima, čije je pohađanje obvezno, studenti primjenjuju teorijska znanja pri rješavanju konkretnih konceptualnih i numeričkih problema. Studenti su dužni pripremiti se za seminare, ponavljanjem teorije s predavanja, i na seminaru aktivno sudjelovati. Po završetku prve polovine i druge polovine seminara polaže se kolokvij iz seminara, u obliku pisanog ispita. Kroz praktične vježbe studenti usvajaju znanstveno-istraživačke metode, od rukovanja jednostavnim mjernim uređajima pa sve do procjene točnosti, prikaza i interpretacije rezultata. Ocjenjuje se pripremljenost studenata za vježbe i obrada rezultata izvršenih mjerenja. Studenti su obvezni izvesti sve vježbe.

Popis obvezne ispitne literature:

1. Janko Herak: Osnove kemijske fizike, Farmaceutsko-biokemijski fakultet, Zagreb, 2008.
2. Erim Bešić, Janko Herak: Zadaci iz fizike, Farmaceutsko-biokemijski fakultet, Zagreb, 2002.
3. Praktikum fizikalnih mjerenja, Sveučilište u Rijeci, Medicinski fakultet, Rijeka, 2010.

Popis dopunske literature:

1. F. J. Keller, W. E. Gettys, M. J. Skove: Physics, 2nd ed., McGraw-Hill. Inc., 1993.
2. J. D. Cutnell, K. W. Johnson: Physics, 3rd ed., John Willey & Sons, Inc., 1995.
3. A. Giambattista, B. McCarty Richardson, R.C. Richardson: College Physics, 2nd ed., McGraw-Hill, 2007.
4. D. Winterhalter, A. Sliepčević, A. Kuntarić, K. Kempni: Vježbe iz fizike, Školska knjiga, Zagreb, 1990.

Nastavni plan:

Popis predavanja i očekivani ishodi učenja:

P1 Uvod – Upoznavanje s izvedbenim planom i programom kolegija; P2 Opis gibanja; P3 Uzroci gibanja; P4 Sile u prirodi; P5 Polja sila u prirodi; P6 Rad; P7 Energija; P8 Elementarne čestice; P9 Kvantnost; P10 Kvantnomehanički opis atoma; P11 Atomska jezgra; P12 Kemijske veze; P13 Energija molekula; P14 Makroskopska tvar u plinovitom stanju; P15 Makroskopska tvar u kondenziranom stanju; P16 Pojave na granici faza; P17 Termičko gibanje; P18 Unutrašnja energija; P19 Toplina; P20 Faze i fazni prijelazi; P21 Smjer odvijanja procesa; P22 Transportne pojave; P23 Svojstva električnog polja; P24 Svojstva magnetskog polja; P25 Valno gibanje; P26 Optički elektromagnetski valovi; P27 Refleksija svjetlosnih valova; P28 Refrakcija svjetlosnih valova; P29 Prijenos energije valova na tvar; P30 Difrakcija valova.

Očekivani ishodi učenja:

IUFF1 (IUSPF1) Primijeniti načela opće mehanike i posebne mehanike (mehanike titranja, valova i fluida).

IUFF2 (IUSPF1) Primijeniti molekularno-kinetičku teoriju i načela termodinamike.

IUFF3 (IUSPF1) Primijeniti načela elektromagnetizma.

IUFF4 (IUSPF1) Primijeniti načela geometrijske i fizikalne optike.

IUFF5 (IUSPF1) Objasniti koncepte moderne fizike.

Popis seminara i očekivani ishodi učenja:

S1 – S15 Rješavanje numeričkih i/ili konceptualnih zadataka (S1 Uvod – Osnove vektorskog računa; S2 Gibanje; S3 Uzroci gibanja; S4 Osnove fizike atoma; S5 Osnove fizike jezgre; S6 Plinovi; S7 Tekućine; S8 Ispit iz seminara I; S9 Toplina; S10 Prijenos tvari; S11 Električne pojave; S12 Magnetske pojave; S13 Elektromagnetski valovi; S14 Optika; S15 Ispit iz seminara II).

Očekivani ishod učenja:

IUFF6 (IUSPF1) Rješavati problemske zadatke iz struke.

Popis vježbi i očekivani ishodi učenja:

V1-2 Uvod u fizikalna mjerenja; V3-4 Mjerenje gustoće; V5-6 Napetost površine i viskoznost; V7-8 Kalorimetrija; V9-10 Ocjena toplinskih uvjeta okoline; V11-12 Refrakcija svjetlosti; V13-14 Sferna zrcala i leće; V15-16 Električni strujni krugovi; V17-18 Mjerenje električnog otpora Wheatstoneovim mostom; V19-20 Struja u vakuumu; V21-22 Ionizirajuće zračenje; V23-24 Laser; V25-26 Nadoknada; V27-28 Nadoknada; V29-30 Nadoknada.

Očekivani ishod učenja:

IUFF6 (IUSPF1) Izvoditi mjerenja u fizici te analizirati dobivene rezultate.

Obveze studenata:

Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave.

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

ECTS bodovni sustav ocjenjivanja

Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci, te prema Pravilniku o ocjenjivanju studenata na Medicinskom fakultetu u Rijeci.

Rad studenata vrednovat će se i ocjenjivati tijekom izvođenja nastave, te na završnom ispitu. Od ukupno 100 bodova, tijekom nastave student može ostvariti 50 bodova, a na završnom ispitu 50 bodova. Studenti se ocjenjuju primjenom ECTS (A-F) i brojčanog sustava (1-5). Od maksimalnih 50 % ocjenskih bodova koje je moguće ostvariti tijekom nastave, student mora sakupiti minimum 25 % ocjenskih bodova da bi pristupio završnom ispitu. Studenti koji sakupe manje od 25% ocjenskih bodova mogu pisati popravni parcijalni ispit te, ako na popravnom parcijalnom ispitu zadovolje, mogu pristupiti završnom ispitu. Studenti koji i nakon popravnog parcijalnog ispita sakupe 24,9% i manje ocjenskih bodova (F ocjenska kategorija) moraju ponovno upisati kolegij.

Ocjenske bodove student stječe aktivnim sudjelovanjem u nastavi, izvršavanjem postavljenih zadataka i izlascima na međuispite na sljedeći način:

Tijekom nastave vrednuje se (maksimalno 50 bodova):

	Bodovanje	Maksimalan broj bodova
Parcijalni ispiti	Prvi parcijalni ispit (13 pitanja)	13
	Drugi parcijalni ispit (13 pitanja)	13
	ukupno	26
Vježbe	ocjene iz vježbi 11 x 5 x 0,4	22
	ukupno	48
Aktivnost	aktivnost na seminarima	2
UKUPNO		50
ZAVRŠNI ISPIT	Pismeni ispit (20 pitanja)	20
	Usmeni ispit	30
	ukupno	50
UKUPNO		100

Student može izostati s najviše 30% nastavnih sati svakog oblika nastave (predavanja, seminara ili vježbi). Nadoknada vježbi je moguća jedino u terminima predviđenim za nadoknade vježbi.

Ukoliko student opravdano ili neopravdano izostane s **više od 30% nastave** ne može nastaviti praćenje kolegija te gubi mogućnost izlaska na završni ispit. Time je prikupio 0 ECTS bodova i ocijenjen je ocjenom F. Bodovanje nazočnosti na nastavi (seminari i vježbe) obavljat će se na sljedeći način:

a) aktivnost na seminarima (do 2 boda)

Studenti su dužni pripremiti se za seminare, ponavljanjem teorije, i na seminaru aktivno sudjelovati. Bodovanje aktivnosti na seminarima obavlja se na sljedeći način:

broj javljanja na seminarima	ocjenski bodovi
0	0
1	1
2 i više	2

b) prvi parcijalni ispit (do 13 bodova)

Prvi parcijalni ispit ima 13 zadataka i obuhvaća gradivo s prve polovine seminara. Na parcijalnom ispitu student/studentica rješava zadatke višestrukog izbora. Svako pitanje (zadatak) ili tvrdnja ima pet ponuđenih odgovora, od kojih više njih može biti točnih. Samo zadatak čiji su odgovori u potpunosti točno riješeni se boduje. Svaki točno riješen zadatak nosi po jedan bod.

c) drugi parcijalni ispit (do 13 bodova)

Drugi parcijalni ispit ima također 13 pitanja (zadataka) i obuhvaća gradivo druge polovine seminara. Na parcijalnom ispitu student/studentica rješava zadatke višestrukog izbora. Svako pitanje ili tvrdnja ima pet ponuđenih odgovora, od kojih više njih može biti točnih. Samo zadatak čiji su odgovori u potpunosti točno riješeni se boduje.

d) ocjene iz vježbi (do 22 bodova)

Tijekom nastave studenti su obvezni izvesti svih 11 vježbi. Studenti su dužni pripremiti se za vježbe, obrađuju ih u za to određenim terminima te se na kraju svake vježbe ocjenjuje njihov rad i obrada vježbe ocjenom od 1 do 5. Pozitivno ocijenjene vježbe uvjet su za izlazak na završni ispit. Ukupni broj bodova na vježbama dobiva se tako što se za svakog studenta na kraju vježbi zbroje ocjene svih vježbi i dobivena suma pomnoži sa faktorom 0,4 kako bi se dobio broj bodova koje je student ostvario na vježbama. Maksimalno je moguće sakupiti 22 boda na temelju ocjena iz praktičnih vježbi.

Završni ispit (maksimalno 50 ocjenskih bodova)

Završnom ispitu student/studentica pristupa po završetku nastave i pod uvjetom da je ostvario/la najmanje 25 bodova. Završni ispit sastoji se od pisanog i usmenog dijela.

Pisani dio završnog ispita sastoji se od 20 pitanja. Svako točno riješeno pitanje nosi jedan bod. Broj ostvarenih bodova na pisanom dijelu završnog ispita jednak je broju ocjenskih bodova na završnom ispitu. Minimalno 10 bodova ostvarenih na pisanom dijelu završnog ispita, uvjet je za pristupanje usmenom dijelu završnog ispita.

Usmeni dio završnog ispita je obavezan. Sastoji se od 3 pitanja. Odgovor na svako pitanje nosi najviše 10 ocjenskih bodova na završnom ispitu.

Konačna ocjena

Konačna ocjena iz kolegija Fizika za farmaceute, formira se temeljem ukupnog broja ocjenskih bodova ostvarenih tijekom nastave i na završnom ispitu, u skladu s Pravilnikom o ocjenjivanju studenata na Medicinskom fakultetu u Rijeci, tj. prema priloženoj tablici:

Ukupan broj ocjenskih bodova	Postotak usvojenog znanja	Konačna brojčana ocjena	Konačna ECTS ocjena
90 - 100	90 - 100%	5 (izvrstan)	A
75 - 89,9	75 - 89,9%	4 (vrlo dobar)	B
60 - 74,9	60 - 74,9%	3 (dobar)	C
50 - 59,9	50 - 59,9%	2 (dovoljan)	D

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2022./2023. godinu)

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
4.10.2022. utorak	(8:00 - 10:00) P: svi Kampus O-029			izv. prof. dr. sc. Nataša Erceg
7.10.2022. petak			(11:00 - 13:00) V: 1. grupa Kampus O-162	dr. sc. Marija Čargonja, poslijedoktorand
		(13:00-14:00) S: svi Kampus O-152		dr. sc. Marija Čargonja, poslijedoktorand
			(14:00 - 16:00) V: 2. grupa Kampus O-162	dr. sc. Marija Čargonja, poslijedoktorand
11.10.2022. utorak	(8:00 - 10:00) P: svi Kampus O-029			izv. prof. dr. sc. Nataša Erceg
14.10.2022. petak			(11:00 - 13:00) V: 1. grupa Kampus O-162	dr. sc. Marija Čargonja, poslijedoktorand
		(13:00-14:00) S: svi Kampus O-152		dr. sc. Marija Čargonja, poslijedoktorand
			(14:00 - 16:00) V: 2. grupa Kampus O-162	dr. sc. Marija Čargonja, poslijedoktorand
18.10.2022. utorak	(8:00 - 10:00) P: svi Kampus O-029			izv. prof. dr. sc. Nataša Erceg
21.10.2022. petak			(11:00 - 13:00) V: 1. grupa Kampus O-162	dr. sc. Marija Čargonja, poslijedoktorand
		(13:00-14:00) S: svi Kampus O-152		dr. sc. Marija Čargonja, poslijedoktorand
			(14:00 - 16:00) V: 2. grupa Kampus O-162	dr. sc. Marija Čargonja, poslijedoktorand
25.10.2022. utorak	(8:00 - 10:00) P: svi Kampus O-029			izv. prof. dr. sc. Nataša Erceg
28.10.2022. petak			(11:00 - 13:00) V: 1. grupa Kampus O-162	dr. sc. Marija Čargonja, poslijedoktorand
		(13:00-14:00) S: svi Kampus O-152		dr. sc. Marija Čargonja, poslijedoktorand
			(14:00 - 16:00) V: 2. grupa Kampus O-162	dr. sc. Marija Čargonja, poslijedoktorand

4.11.2022. petak			(11:00 - 13:00) V: 1. grupa Kampus O-162	dr. sc. Marija Čargonja, poslijedoktorand
		(13:00-14:00) S: svi Kampus O-152		dr. sc. Marija Čargonja, poslijedoktorand
			(14:00 - 16:00) V: 2. grupa Kampus O-162	dr. sc. Marija Čargonja, poslijedoktorand
8.11.2022. utorak	(8:00 - 10:00) P: svi Kampus O-029			izv. prof. dr. sc. Nataša Erceg
11.11.2022. petak			(11:00 - 13:00) V: 1. grupa Kampus O-162	dr. sc. Marija Čargonja, poslijedoktorand
		(13:00-14:00) S: svi Kampus O-152		dr. sc. Marija Čargonja, poslijedoktorand
			(14:00 - 16:00) V: 2. grupa Kampus O-162	dr. sc. Marija Čargonja, poslijedoktorand
15.11.2022. utorak	(8:00 - 10:00) P: svi Kampus O-029			izv. prof. dr. sc. Nataša Erceg
22.11.2022. utorak	(8:00 - 10:00) P: svi Kampus O-029			izv. prof. dr. sc. Nataša Erceg
25.11.2022. petak			(11:00 - 13:00) V: 1. grupa Kampus O-162	dr. sc. Marija Čargonja, poslijedoktorand
		(13:00-14:00) S: svi Kampus O-152		dr. sc. Marija Čargonja, poslijedoktorand
			(14:00 - 16:00) V: 2. grupa Kampus O-162	dr. sc. Marija Čargonja, poslijedoktorand
29.11.2022. utorak	(8:00 - 10:00) P: svi Kampus O-029			izv. prof. dr. sc. Nataša Erceg
2.12.2022. petak			(11:00 - 13:00) V: 1. grupa Kampus O-162	dr. sc. Marija Čargonja, poslijedoktorand
		(13:00-14:00) S: svi Kampus O-152		dr. sc. Marija Čargonja, poslijedoktorand
			(14:00 - 16:00) V: 2. grupa Kampus O-162	dr. sc. Marija Čargonja, poslijedoktorand
6.12.2022. utorak	(8:00 - 10:00) P: svi Kampus O-029			izv. prof. dr. sc. Nataša Erceg

9.12.2022. petak			(11:00 - 13:00) V: 1. grupa Kampus O-162	dr. sc. Marija Čargonja, poslijedoktorand
		(13:00-14:00) S: svi Kampus O-152		dr. sc. Marija Čargonja, poslijedoktorand
			(14:00 - 16:00) V: 2. grupa Kampus O-162	dr. sc. Marija Čargonja, poslijedoktorand
13.12.2022. utorak	(8:00 - 10:00) P: svi Kampus O-029			izv. prof. dr. sc. Nataša Erceg
16.12.2022. petak			(11:00 - 13:00) V: 1. grupa Kampus O-162	dr. sc. Marija Čargonja, poslijedoktorand
		(13:00-14:00) S: svi Kampus O-152		dr. sc. Marija Čargonja, poslijedoktorand
			(14:00 - 16:00) V: 2. grupa Kampus O-162	dr. sc. Marija Čargonja, poslijedoktorand
20.12.2022. utorak	(8:00 - 10:00) P: svi Kampus O-029			izv. prof. dr. sc. Nataša Erceg
23.12.2022. petak			(11:00 - 13:00) V: 1. grupa Kampus O-162	dr. sc. Marija Čargonja, poslijedoktorand
		(13:00-14:00) S: svi Kampus O-152		dr. sc. Marija Čargonja, poslijedoktorand
			(14:00 - 16:00) V: 2. grupa Kampus O-162	dr. sc. Marija Čargonja, poslijedoktorand
10.1.2023. utorak	(8:00 - 10:00) P: svi Kampus O-029			izv. prof. dr. sc. Nataša Erceg
13.1.2023. petak			(11:00 - 13:00) V: 1. grupa Kampus O-162	dr. sc. Marija Čargonja, poslijedoktorand
		(13:00-14:00) S: svi Kampus O-152		dr. sc. Marija Čargonja, poslijedoktorand
			(14:00 - 16:00) V: 2. grupa Kampus O-162	dr. sc. Marija Čargonja, poslijedoktorand
17.1.2023. utorak	(8:00 - 10:00) P: svi Kampus O-029			izv. prof. dr. sc. Nataša Erceg

Popis predavanja, seminara i vježbi:

	PREDAVANJA (tema predavanja)	Trajanje nastave	Mjesto održavanja
1. tjedan	Uvod – Upoznavanje s izvedbenim planom i programom kolegija	90min	Kampus O-029
2. tjedan	Opis gibanja; Uzroci gibanja	90min + 15min	
3. tjedan	Sile i polja sila u prirodi; Rad i energija	90min + 15min	
4. tjedan	Elementarne čestice; Kvantnost; Kvantnomehanički opis atoma; Atomska jezgra	90min + 15min	
5. tjedan	Kemijske veze; Energija molekula	90min + 15min	
6. tjedan	Makroskopska tvar u plinovitom stanju	90min + 15min	
7. tjedan	Makroskopska tvar u kondenziranom stanju i pojave na granici faza	90min + 15min	
8. tjedan	Termičko gibanje, unutrašnja energija i toplina	90min + 15min	
9. tjedan	Faze i fazni prijelazi; Smjer odvijanja procesa	90min + 15min	
10. tjedan	Transportne pojave	90min + 15min	
11. tjedan	Svojstva električnog i magnetskog polja	90min + 15min	
12. tjedan	Valno gibanje; Optički elektromagnetski valovi; Oslikavanje svjetlosnim valovima	90min + 15min	
13. tjedan	Prijenos energije valova na tvar; Difrakcija valova	90min + 15min	
	Ukupan broj sati predavanja	30 x 45min	

	SEMINARI (tema seminara)	Trajanje nastave	Mjesto održavanja
1. tjedan	Uvod – Osnove vektorskog računa	45min	Kampus – O-152
2. tjedan	Gibanje	45min + 15min	Kampus – O-152
3. tjedan	Uzroci gibanja	45min + 15min	Kampus – O-152
4. tjedan	Osnove fizike atoma i jezgre	45min + 15min	Kampus – O-152
5. tjedan	Plinovi i tekućine	45min + 15min	Kampus – O-152
6. tjedan	Ispit iz seminara I	45min	Kampus – O-029
7. tjedan	Toplina	45min + 15min	Kampus – O-152
8. tjedan	Prijenos tvari	45min + 15min	Kampus – O-152
9. tjedan	Električne i magnetske pojave	45min + 15min	Kampus – O-152
10. tjedan	Elektromagnetski valovi	45min + 15min	Kampus – O-152
11. tjedan	Optika	45min + 15min	Kampus – O-152
12. tjedan	Ispit iz seminara II	45min	Kampus – O-029
	Ukupan broj sati seminara	15 x 45min	

	VJEŽBE (tema vježbe)	Broj sati nastave od po 45min	Mjesto održavanja
1. tjedan	Uvod. Račun pogrešaka i analiza rezultata mjerenja. Korištenje mjernih jedinice i pretvorba jedinica. Grafičkim načini prikazivanja rezultata mjerenja.	2	Praktikum O-162
2. tjedan	Mjerenje gustoće	2	Praktikum O-162
3. tjedan	Napetost površine i viskoznost	2	Praktikum O-162
4. tjedan	Kalorimetrija	2	Praktikum O-162
5. tjedan	Ocjena toplinskih uvjeta okoline	2	Praktikum O-162
6. tjedan	Lom i refleksija svjetlosti	2	Praktikum O-162
7. tjedan	Sferna zrcala i leće	2	Praktikum O-162
8. tjedan	Električni strujni krugovi	2	Praktikum O-162
9. tjedan	Mjerenje električnog otpora Wheatstoneovim mostom	2	Praktikum O-162
10. tjedan	Struja u vakuumu	2	Praktikum O-162
11. tjedan	Ionizirajuće zračenje	2	Praktikum O-162
12. tjedan	Laser	2	Praktikum O-162
po dogovoru	Nadoknade	2	Praktikum O-162
po dogovoru	Nadoknade	2	Praktikum O-162
po dogovoru	Nadoknade	2	Praktikum O-162
	Ukupan broj sati vježbi	30	

	ISPITNI TERMINI (završni ispit)
1.	06.02.2023.
2.	20.02.2023.
3.	26.06.2023.
4.	10.07.2023.
5.	07.09.2023.
6.	21.09.2023.